

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 28/1978-79  
med anledning av landskapsstyrelsens fram-  
ställning till landstinget med förslag till  
tillägg till ordinarie årsstaten för land-  
skapet Åland under år 1979. II +b

Landstinget har över ovannämnda tredje tilläggsbudget för 1979 inbegärt finansutskottets yttrande.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Folke Woivalin, vicelantrådet Karl Sundblom, finanschefen Åke Bamberg och överingenjören Anders Lindholm. Utskottet har också tillsammans med antikvarien Sol-Britt Kärkkäinen och byggmästaren Yngve Österlund från Museibyrån besökt Hermas hemman i Enklinge och får anföra följande.

#### Detaljmotivering.

##### 26.30.74 Inköp och restaurering av fastighet i Enklinge.

Frågan om att ur kulturhistorisk synpunkt och för museala ändamål försöka bevara Hermas lägenhet i Enklinge har tidigare varit aktuell under olika repriser. Byggnaderna har i samband därmed utforskats och dokumenterats. Ett erbjudande till landskapsstyrelsen år 1975 att inlösa lägenheten resulterade i avböjande svar från landskapsstyrelsen.

Bakgrunden till nu föreliggande budgetäskande är bl.a. en motion i ärendet som väckts i landstinget. (Hemst.mot.nr 53/1977-78) Landstinget omfattade kulturutskottets betänkande (Nr 8/1978-79) enligt vilken hemställdes om åtgärder att för museala ändamål inlösa lägenheten. I betänkandet konstaterades då, att av lägenhetens 22 byggnader, fem kunde bevaras till rimlig kostnad, medan de övriga var i mycket dålig kondition och utskottet förordade alternativet att bevara de fem bäst bibehållna byggnaderna. Liksom landskapsstyrelsen kan finansutskottet konstatera, att gårdsanläggningen representerar en gårdsmiljö vilken ur kulturhistorisk synpunkt är värdefull. Det hade ur dessa synpunkter funnits motiv för att kunna bevara miljön i intakt skick. Samtidigt konstaterar utskottet, att landskapet är bundet vid värden av, om ej identiska så i alla fall liknande miljöer, i bl.a. Björkör och Nätö samt museianläggningen vid Jan Karlsgården. Utskottet har därför ytterst ingående diskuterat

frågan i anseende till landskapets liknande engagemang, totala finansieringar och möjligheterna att ställa personella resurser till förfogande för att både kunna restaurera och i tillbörligt skick vidmakthålla Hermas lägenhet. Utskottet konstaterar också att frågan föranlett omröstning i landskapsstyrelsen.

Kalkylerna över kostnaderna för den egentliga restaureringen bedömer finansutskottet som i stort realistiska. Restaureringsarbetet planeras ske under en period om fem till sex år. Med beaktande av byggnadernas skick borde arbetet igångsättas omedelbart och kunna ske i en följd. Utöver restaureringskostnaderna får man räkna med kostnader för löpande skötsel och övervakning. Utskottet räknar även därutöver med att projektet skulle ställa betydande krav på museibyråns personella resurser, som i dag är fullt engagerade med byråns övriga uppgifter.

Finansutskottet har därför i sin bedömning försökt väga värdet av att kunna bevara Hermas lägenhet i förhållande dels till finansieringen av de totala kostnaderna och dels till föreliggande och förestående andra museala och arkeologiska uppgifter. Enligt utskottet medger dessa bedömningar inte en nu förutsatt prioritering för inköp av Hermas lägenhet.

Utskottet är medvetet om att projektet som sådant skulle ge vissa arbetstillfällen och en injektion för bygden i den mån allmänheten kan beredas tillfälle att bese gården. Utskottet ifrågasätter emellertid den långsiktiga effekten i dessa avseenden och anser att stimulansåtgärder åtminstone i detta fall inte kan eller borde baseras på museiverksamhet.

Med hänvisning härtill har utskottet i sifferstaten föreslagit att anslaget för inköp av fastigheten skall utgå.

Ledamoten Rodmar Söderlund har anmält avvikande åsikt.

---

Finansutskottet får med hänvisning till det ovan sagda värdsamt föreslå att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till tillägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1979 med nedanstående ändringar samt bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

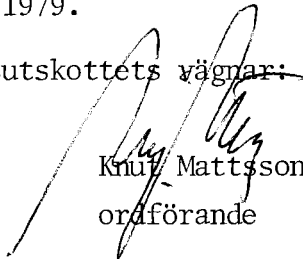
-3-


<u>INKOMSTER</u>	Landskapsstyr. förslag	Finansutsk. förslag
<u>Avdelning 12.</u>		
14. FINANSIERINGSINKOMSTER =====	1.497.500 =====	1.414.000 =====
01. AVRÄKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTERNA	1.497.500	<u>1.414.000</u>
03. Förskott på statsanslag för skatte- finansiell utjämning	1.497.500	1.414.000
Inkomsternas totalbelopp	1.502.500	1.419.000

<u>UTGIFTER</u>		
<u>Huvudtitel 26.</u>		
26. UTBILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE =====	252.500 =====	169.000 =====
<u>Museibyrån.</u>		
30. ARKEOLOGISK OCH ETNOLOGISK VERKSAMHET	83.500	(utgår)
74. Inköp och restaurering av fastighet i Enklinge	83.500	(utgår)
Utgifternas totalbelopp	1.502.500	1.419.000

Mariehamn den 5 september 1979.

På finansutskottets vägnar:

  
Knut Mattsson  
ordförande

  
Henrik Gustafsson  
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Mattsson, viceordföranden Wiklöf samt ledamöterna Elmer Jansson, Rodmar Söderlund och Torvald Söderlund.